

Кращі освітні практики закладів професійної (професійно-технічної) освіти Хмельницької області з організації позаурочної освітньої діяльності здобувачів освіти з технічної творчості

ДНЗ «Вище професійне училище № 11 м. Хмельницького»

«Розвиток професійно - творчих компетентностей здобувачів освіти в умовах роботи гуртка технічної творчості»

Викладач спеціальних дисциплін училища, керівник гуртка ХДЦЕВУМ МАРЦЕНЮК Олександр Володимирович системно працює у напрямі розвитку професійно-творчих компетентностей здобувачів освіти в умовах роботи гуртка технічної творчості «Художнє зварювання». Гурткова діяльність спрямована на поглиблення знань здобувачів освіти у галузі зварювальної справи, спеціальних предметів, вивчення основ художнього зварювання й гнуття металу, освоєння сучасних технологій зварювальних робіт, створення художніх виробів, розробку самостійних проєктів і композицій.

Навчальну програму побудовано за методичними рекомендаціями ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» на основі особистісно-орієнтованого, компетентнісного підходу, що передбачає синтез професійних знань і вмінь здобувачів освіти й набутого досвіду, отриманого у гуртковій роботі. Термін навчання – один рік, основний рівень. На освоєння програми відводиться 216 годин (6 год. на тиждень). Заняття проводяться тричі на тиждень (по 2 год.). Програма складається з 12 розділів, кожен із яких є логічно завершеним курсом. Значна частина часу (до 70%) відводиться на практичні заняття, на яких учні проєктують та виготовляють унікальні технічні й художні вироби.

Причому програма гурткової діяльності виходить за межі робочих навчальних програм з дисциплін професійної підготовки та виробничого навчання, більш ефективно реалізує міжпредметні зв'язки, що дає педагогу можливість більшою мірою зацікавити учнів щодо оволодіння обраною професією, розвинути уяву, творчий потенціал, просторове мислення, інтерес до розпочатої справи.

Як педагог-практик, Олександр Володимирович стверджує, що гурткова робота дає змогу відкрити майбутньому фахівцю нові можливості та певний потенціал для успішного виконання своїх професійних компетенцій.

Педагогічна діяльність керівника гуртка МАРЦЕНЮКА Олександра спрямована на формування у здобувачів освіти ключових професійно-творчих компетентностей, а саме: розширення спектру інтелектуальної діяльності у професії та оволодіння сучасними технологіями, безпосередньо пов'язаними з майбутньою професійною діяльністю; відповідальність та самореалізація; володіння інформаційними технологіями; розвиток індивідуальних природних талантів особистості, реалізація її естетичних здібностей і художнього смаку; наявність знань і вмінь з безпеки життєдіяльності.

Вихованці гуртка є активними учасниками училищних та обласних конкурсів, виставок, предметних тижнів, професійних фестивалів тощо. Так, за підсумками «ТЕХНО-АРТ – галереї - 2024» (виставка-конкурс) науково-технічної творчості учнівської молоді серед здобувачів освіти ЗП(ПТ)О області, яка проводилася в рамках Всеукраїнської виставки-конкурсу науково-технічної творчості учнівської молоді «Наш пошук і творчість – тобі, Україно!», відзначено учнів ДНЗ «ВПУ №11 м. Хмельницького», вихованців гуртка «Художнє зварювання»:

- Дмитра КОЗАКА Дипломом I ступеня за роботу «Великодній заєць» (композиція з металу) у номінації «Художньо-технічна творчість»;
- Миколу КОПИЦЯКА Дипломом III ступеня за роботу «Маяк» у номінації «Архітектура і будівництво».

За підсумками Арт-проекту «Зимова фантазія» (2024 р.) серед здобувачів освіти та працівників ЗП(ПТ)О області вихованці гуртка ГАРМАТЮК Артем та ДІДУХ Назар стали переможцями (I місце) у номінації «Атрибутика» за роботу «Лісова казка».

МАРЦЕНЮК О.В. бере активну участь в роботі методичного об'єднання керівників гуртків технічної творчості закладів професійної (професійно-технічної) освіти Хмельницької області. Так, свій досвід роботи з питань розвитку професійно - творчих здібностей здобувачів освіти в умовах роботи гуртка технічної творчості презентував в рамках проведення обласного семінару-практикуму керівників гуртків технічної творчості ЗП(ПТ)О на тему: «Створення сучасного освітнього середовища ЗП(ПТ)О - як складова ефективного розвитку технічної творчості здобувачів професійної освіти» (18.04.2024, ДНЗ «ВПУ №11 м. Хмельницького»)

Вебсайт закладу: <https://vpu11.km.ua/>

ТЕХНО-АРТ – галерея – 2024: <https://www.youtube.com/watch?v=DpDnFaPieWA>

Хмельницький професійний ліцей електроніки

«Організація технічної творчості здобувачів освіти ліцею та її роль у підвищенні якості професійної підготовки робітничих кадрів»

Аналіз педагогічної діяльності викладачів і майстрів виробничого навчання Хмельницького професійного ліцею електроніки (ХПЛЕ) дає підстави для визначення основних умов ефективного розвитку технічної творчості майбутніх кваліфікованих робітників, а саме:

- ✓ забезпечення розвитку технічної творчості здобувачів освіти в закладі протягом усього періоду їх навчання;
- ✓ стимулювання та підтримка творчого розвитку учнів, залучення їх до проєктної та науково-дослідницької діяльності;
- ✓ заохочування учнів до творчої технічної діяльності за умови безпосередньо цілеспрямованого керівництва з боку педагога;

- ✓ розширення мережі гурткової роботи науково-технічного напрямку;
- ✓ забезпечення модернізації та ефективної діяльності навчально-виробничих майстерень, лабораторій, дільниць;
- ✓ організація освітнього процесу на інноваційних засадах.
- ✓ активне впровадження STEM-освіти.

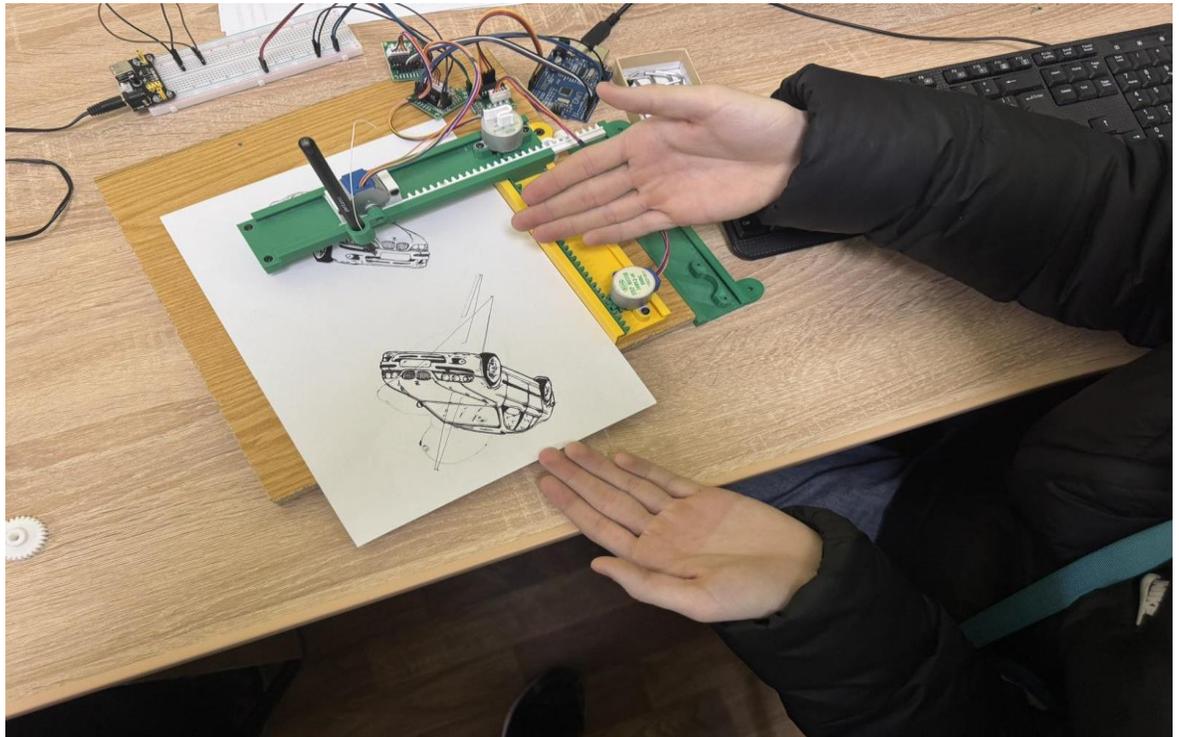
В ліцеї приділяється належна увага позаурочній діяльності (гуртковій роботі) - як важливому елементу розвитку технічної творчості здобувачів освіти. Упродовж навчального року до 55 % здобувачів освіти задіяні до позаурочної діяльності науково-технічного напрямку, зокрема беруть участь в роботі предметно-технічних, виробничо-технічних та інформаційно-технічних гуртків, які працюють на бюджетній основі. Педагогічними працівниками підготовлені комплекти програм гурткової роботи, новизна яких полягає у можливості використання в освітньому процесі сучасного технічного обладнання, ознайомленні здобувачів освіти з новітніми технологіями у різних сферах діяльності людини з використанням комп'ютерної техніки та інших технічних засобів, створенні інноваційних сучасних проєктів, реалізації 3D - проєктів від ідеї до готового продукту. Водночас, учні активно залучаються до проведення предметних тижнів і конкурсів фахової майстерності, проєктної діяльності; раціоналізаторської й винахідницької роботи в період виробничої практики; виконання творчих дипломних робіт; виготовлення наочних посібників і технічних засобів навчання. В процесі позаурочної діяльності у вихованців формуються такі ключові компетентності: *пізнавальні* - поглиблення і розширення знань загальноосвітніх дисциплін та професійно-теоретичної підготовки; *практичні* - оволодіння навичками використання прикладного програмного забезпечення для виконання практичних завдань, формування навичок використання засобів сучасних інформаційних технологій, вміння застосовувати отримані знання на практиці; *творчі* - розвиток конструкторських здібностей, просторового й логічного мислення, інтелекту, уяви, фантазії, креативного мислення, набуття досвіду власної діяльності, формування умінь вирішувати творчі завдання, виховання стійкого інтересу до технічної творчості, потреби у творчій самореалізації; *соціальні* - виховання культури праці, творчої ініціативи, вміння працювати в колективі, дбайливого ставлення до навколишнього середовища тощо.

У структурі Хмельницького професійного ліцею електроніки створений та функціонує STEM-центр, основними напрямками роботи якого є: створення організаційно-педагогічних умов для поглибленої науково-технічної підготовки здобувачів освіти відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та формування цифрових компетентностей, які визначають конкурентоспроможність випускників на ринку праці. На базі STEM – центру ліцею ефективно працюють гуртки науково-технічного напрямку: «3D-моделювання»; «Інформаційні технології: 3D-майстер»; «Робототехніка»; «Віртуальні екскурсії»; організовані заняття з набуття навичок керування дроном; надаються послуги з розроблення дизайну та друку профорієнтаційних листівок, флаєрів, візитівок, рекламної продукції.

Під час проведення занять у STEM-центрі здобувачі освіти набувають додаткових знань і вмінь з основ програмування та інформаційної безпеки; ремонту комп'ютерної техніки, радіотелевізійної апаратури; встановлення супутникових антен, охоронно-пожежної сигналізації та автосигналізації; налаштування цифрового ефірного телебачення тощо.

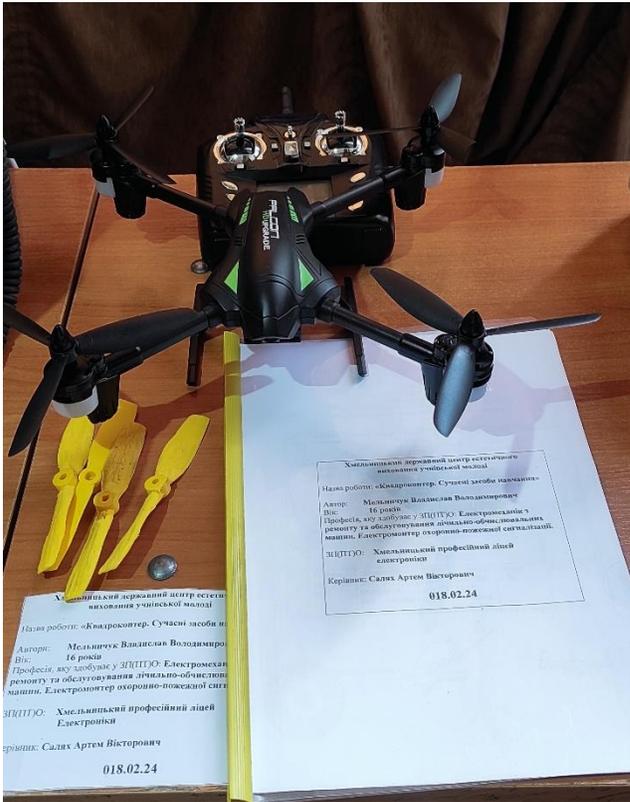
Створений STEM-центр сприяє доповненню наявного обладнання (конструктори з робототехніки, цифрові лабораторії, дрони, матеріали для інженерно-технічного моделювання).

Здобувачі освіти ліцею є активними учасниками щорічної обласної виставки-конкурсу науково-технічної творчості учнівської молоді серед здобувачів освіти ЗП(ПТ)О, яка традиційно проводиться в рамках Всеукраїнської виставки-конкурсу науково-технічної творчості учнівської молоді «Наш пошук і творчість – тобі, Україно!».

Так, у 2023 році за підсумками «ТЕХНО-АРТ – галереї» (виставки-конкурсу) Хмельницький професійний ліцей електроніки визнано найкращим закладом (I місце), учні (вихованці гуртків) якого вибороли призові місця у номінаціях: «Технічні науки» (диплом I ступеня), «Техніка майбутнього» (диплом I ступеня) та «Технічні навчальні посібники» (дипломи I, II, III ступенів).

У 2024 році проектна команда «ARDUINO та пристрої автоматизації» ліцею (керівники, майстри виробничого навчання - Євгеній ПАНАСЮК, Володимир ШИРОКОРАДЮК) відзначена Дипломом I ступеня у номінації «Технічні науки» за конкурсну роботу «Флопотрон» (прослуховування MIDI-файлів).

Конкурсна робота «Квадрокоптер» (Диплом I ступеня, номінація «Техніка майбутнього»), керівник, майстер виробничого навчання - Артем САЛЯХ. У поданому проєкті наведено приклади комплексних робіт з ремонту, обслуговування та модернізації квадрокоптерів під час проведення занять гуртка технічної творчості.

Досвід роботи педагогічного колективу ХПЛЕ підтверджує, що розвиток технічної творчості здобувачів освіти повинен здійснюватися протягом усього періоду їх навчання за умови цілеспрямованого керівництва педагогів та організації освітнього

процесу на інноваційних засадах.

Вебсайт закладу: <https://kple.km.ua>

ТЕХНО-АРТ – галерея – 2024: <https://www.youtube.com/watch?v=DpDnFaPieWA>

Заклад професійної (професійно-технічної) освіти «Подільський професійний коледж»

«Освітнє середовище, як важливий чинник виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їх потреб і можливостей»

Формування особистості майбутнього фахівця у процесі навчання переважно залежить від освітньо-виховного середовища закладу, в якому створюються умови для творчого оволодіння цілісним досвідом професійної діяльності. Тому у Подільському професійному коледжі приділяють особливу увагу створенню освітнього середовища, орієнтованого на підтримку учнівських ініціатив, впровадження проєктів регіонального розвитку та міжнародного

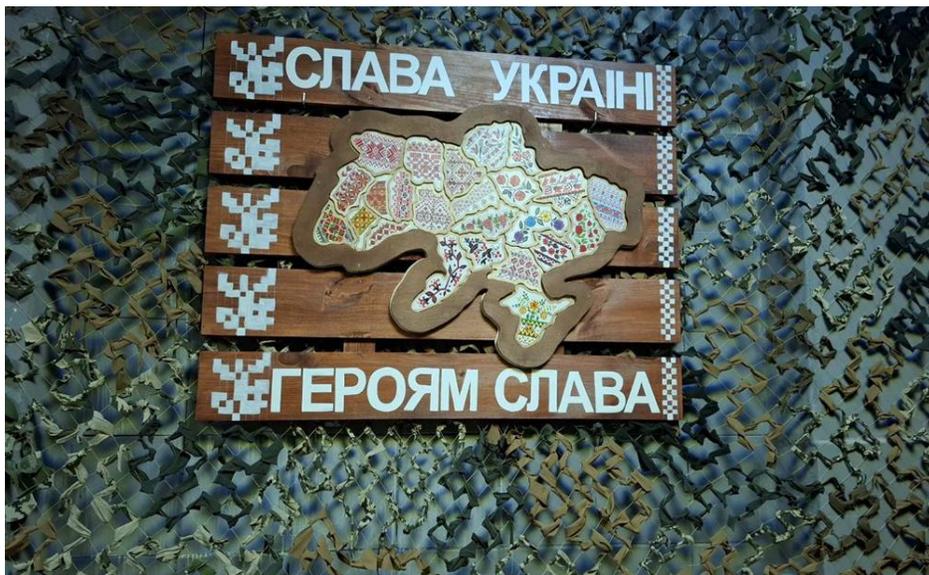
співробітництва. Водночас, педагогічний колектив спрямовує свою освітню діяльність й на розвиток професійно-творчих здібностей учнів засобами позаурочної (гурткової) роботи. Педагоги активно застосовують різні форми позаурочної діяльності, а саме: виставки, конкурси професійної майстерності, предметні тижні і професійні фестивалі, майстер-класи, навчально-практичні конференції тощо. Метою діяльності викладачів, майстрів виробничого навчання, керівників гуртків є створення середовища довіри, нових ідей та успіху, в якому учень формується як компетентна творча особистість. Свою місію педагоги вбачають у допомозі розкрити й розвинути здібності, таланти та можливості кожного здобувача професійної освіти коледжу.

Формуванню творчих якостей учнів сприяє їхня участь в обласних та всеукраїнських виставках-конкурсах науково-технічної творчості учнівської молоді закладів професійної освіти. За результатами «ТЕХНО-АРТ – галереї - 2023» (виставки-конкурсу) науково-технічної творчості серед здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти області Подільський

професійний коледж визнано найкращим закладом (II місце), учні (вихованці гуртків) якого, вибороли призові місця у номінаціях: «Технічні науки» (дипломи II,III ступенів), «Архітектура і будівництво» (диплом II ступеня), «Художньо-технічна творчість» (дипломи I,II ступенів).

Відповідно за підсумками «ТЕХНО-АРТ – галереї - 2024» проектна команда «Автокранівник» (керівник, майстер виробничого навчання Василь СЕРЕБРЯНСЬКИЙ) відзначена дипломом II ступеня за конкурсну роботу «Електромеханічна діюча модель оригінальної конструкції (канатно - блокова система)» у номінації «Технічні науки». За рішенням журі у номінації «Архітектура і будівництво» вихованців гуртка «Реставратор» (керівник – Олена ГЛАВАЦЬКА) відзначено дипломом II ступеня за конкурсну роботу «Макет вежі міста Кам'янець-Подільський», у номінації «Художньо-технічна творчість» проектна команда «У світі мистецтва» (керівник, майстер виробничого навчання Олег ПОБЕРЕЖНИЙ) за конкурсну роботу «Панно «Стара фортеця» (пластичне різьблення, дерево)» відзначена дипломом II ступеня.

ТЕХНО-АРТ – галерея – 2024: <https://www.youtube.com/watch?v=DpDnFaPieWA>

Вебсайт: <https://podcpto.km.ua/>

